

Hej alla Rumänien-resenärer 2010!

Varmt välkommen till 2010 års fältkurs i Rumänien! Snart är det dags att besöka detta vackra, lärrika och kontrastrika land. För att resan ska kunna förberedas på bästa sätt kommer här en hel del information. I detta brev finns diverse praktisk information. I separata **länkar på kurshemsidan** (<http://www.bioheritage.se/se/kurs10/dok.htm>) finns, (eller kommer snart att finnas) ett antal dokument som du bör läsa igenom:

- Program
- Deltagarförteckning
- Fältkompendiet
- The way of hay – Broschyr om slätter i Maramures

OBS: Läs allt i detta brev och även ovan nämnda dokument!! Ni förväntas vara informerade om detta innan resan.

På hemsidan kommer det också finnas länkar till:

- Litteraturlista (och litteratur) för frivillig fördjupningsläsning.
- Geografiövning (för att bekanta sig med platserna i förväg),
- En svensk-rumänsk parlör (lite korta hälsningsfraser är aldrig fel)
- Lista över relevanta ÅGP-arter
- Lista över kärleväxter funna vid Svenska botaniska föreningens resa till Rumänien juni 2009. Flera av deras lokaler besöker också vi i sommar

Vi vill redan nu förbereda er på en ganska intensiv vecka. Vi vill utnyttja tiden maximalt, så räkna med aktiviteter hela dagen, och ganska sena middagar och man brukar vara rejält trött när man når kudden för kvällen. Försök därför lägga övrigt arbete åt sidan denna vecka.

Första dagen

Vi planerar att lämna flygplatsen i Cluj-Napoca senast kl 16.00 den 17 juni. Ifall förseningar med flyget uppstår får vi lösa det då. De allra flesta kommer med samma flyganslutning. När vi ses i Cluj räknar vi med att alla fått i sig lunch och att vi kan åka ett antal timmar innan vi äter. Förbered er på en ganska lång bussresa! Vi beräknar att vara framme i Botiza först vid 22-tiden och har då räkat med ett kortare matstopp på vägen. Vi kan också göra något kortare stopp för bensträckare, toabesök, inköp av eget mellanmål och pengauttag (se mer nedan under "pengar"). I Botiza kommer vi att sova på flera olika pensionat enligt en förutbestämd rumsfördelning. Efter fredagens frukost samlas vi åter för en heldags fältvandring i Botizas inägomarker (se mer i programmet).

Kursledning

Kursledningen består i år av Anna Dahlström, Tommy Lennartsson och Mora Aronsson från CBM och Artdatabanken på SLU, samt Ana Maria Iuga från Bondemuseet (Muzeul Țaranului Român) i Bukarest. Våra olika roller och funktioner under kursen kommer att presenteras närmare på plats, men det kan vara bra att redan nu känna till att Anna Dahlström har huvudansvaret för de praktiska delarna av resan, både före kursens start och under veckan. Ana Maria Iuga är etnolog från Maramureș och kommer att vara med under hela resan. Hennes lokalkunskaper, både vad gäller seder och bruk, platser och språket, kommer att komma väl till pass. Utöver Ana Maria kommer vi att träffa olika rumäner på resan som är med oss enstaka dagar.

Språk

Med anledning av Ana Maria och övriga rumäner vi träffar kommer kursspråket att bli en blandning av svenska och engelska, efter vad bäst passar situationen. Det kommer också att pratas en del rumänska, och på hemsidan finns en liten parlör för att ge en liten känsla för språket på förhand. Folk är i allmänhet öppna och vill gärna prata så det är trevligt att åtminstone kunna de vanligaste hälsningsfraserna (vi får träna uttalen i bussen☺).

Resor och boende

Vi kommer att ta oss fram genom Rumänien i en turistbuss. Förbered er på att sitta ett antal timmar i bussen vissa dagar. Bok, musik eller liknande kan vara bra för att fördriva den långa tiden. Vi kommer också att använda bussresorna som undervisningstillfällen. Vi bor i dubbelrum på pensionat och hotell. Tala om för mig om du har önskemål om rumskamrat, senast 15 maj. Räkna inte med att folk på pensionat och hotell kan engelska. Det bör dock inte vålla bekymmer eftersom allt är förbeställt och vi har rumänsktalande personer med oss. Som andraspråk

är franska och tyska de vanligaste. Väggtuggen är av samma sort som hemma i Sverige så det behövs ingen adapter för laddare o.d.

Väder och utrustning

Räkna med svenskt sommarväder. Visst är det i genomsnitt varmare i Rumänien, och särskilt på stäppen kan det bli mycket varmt, men vi ska också upp i bergen, och där kan vädret vara mycket nyckfullt. Det behövs alltså både kortbyxor, varm tröja och regnkläder. Det behövs också skodon som lämpar sig för både blöta och vandring.

Det kan vara lämpligt med en liten turryggsäck för dagsutflykterna. Myggmedel, solskyddsolja, skavsårstejp etc. kan eventuellt vara bra att ha. Övrig fältutrustning tas med efter intresse – kikare, håvar, lupp, svensk flora kan alla komma väl till pass. All bestämningslitteratur är givetvis välkommen. Man kommer långt med en vanlig svensk flora som Mossberg. Kamera – det brukar gå åt mycket minne!

Lakan eller handduk behövs inte. För den som vill ha en egen karta finns det bra kartor översiktskartor över Rumänien och Transylvanien i svenska kartbutiker; räkna inte med att kunna köpa någon under resan. Kartor över de lokaler vi besöker försöker vi att lägga in i programdokumentet i den mån vi har tillgång till bättre kartor med någorlunda upplösning.

Vi möts av en stor turistbuss redan på flygplatsen, och åker med denna hela tiden. Enda gångerna man kan behöva bära sin packning är ev. några hundra meter till och från pensionaten på små gator där bussen inte tar sig fram (och kanske inte en rullväska heller...).

Mat och dryck

Frukost, lunch och middag ingår i kursavgiften. Frukost och middag äts på pensionat och hotell. Lunchen, (lätt lunch, vanligtvis bröd och diverse tillbehör) har vi med oss ut i fält. Det kommer att ges möjlighet att komplettera med eget mellanmål i någon "mini market". Om du hör till dem som tröttnar på vitt bröd efter ett par dagar kan det vara en god idé att ta med knäckebröd. Rumäner är inga stora kaffedrickare. Kopporna är små och få. För den som vet med sig att kaffesuget kommer att bli starkt under dagen rekommenderas termos och pulverkaffe (eller tepåse för den som föredrar). På pensionaten kan man sedan be att få termosen fylld på morgonen med hett vatten (apa fierbinte [apa fjärbinte]) vatten för kaffe (apa pentru cafea).

Pengar

Eftersom boende, mat, vatten etc redan är betalt, behövs egentligen inte några stora summor pengar. Men lite kan vara bra till eventuella souvenirer, presenter och extra tilltugg. I Rumänien är det då lei (RON) som gäller. Man tar bekvämast ut kontanter i vanliga uttagsautomater med Visa-kort eller motsv. Vi planerar att göra stopp för sådana uttag åtminstone första dagen. Ett alternativ är att köpa lei i Sverige (säkrast då att beställa i förväg). Priserna på mat ligger lägre än hemma, men det är inte superbilligt. I Botiza (bl.a. på pensionaten) brukar man sälja lokalt hantverk, som man har lärt sig att ta vettigt betalt för.

Några ord om leien: Sommaren 2005 gick Rumänien igenom en valutareform, där fyra nollor ströks. Den gamla sorten, *lei veche* (ROL), går ca 3000 på en krona. Den nya, *lei nou* (RON), kostar ca 3 kronor. Numera är den äldre typen av sedlar ogiltig men den gamla valutan lever kvar i folkmun (men då säger man priset utan tusentalet), något som kan förvirra vid betalning.

Hälsa

Vi kommer att göra några längre vandringar, ibland i kuperad terräng. Tala om ifall du av medicinska skäl tror att det kan vålla svårigheter för dig.

Försäkringar och EU-kort

Kolla upp så att du har en reseförsäkring via jobbet alternativt privat!

Från och med år 2004 ska man ha med sig ett Europeiskt sjukförsäkringskort (EU-kort) på resor inom EU/EES och Schweiz. EU-kortet visar att man är försäkrad i Sverige. Kortet ger rätt till medicinskt nödvändiga sjukvårdsförmåner under en tillfällig vistelse i ett annat EU/EES-land. EU-kortet kan beställas: direkt på försäkringskassans webbplats, via försäkringskassans servicetelefon 020 – 524 524, via försäkringskassans telefonkundtjänst eller på ett försäkringskontor. Glöm inte att beställa kortet i god tid före din resa. Kortet är giltigt i 3 år!

Obligatorisk litteratur

Den obligatoriska kurslitteraturen består av fältkompndiet: *Biologisk mångfald och traditionell markanvändning - Att läsa och förstå odlingslandskap i Sverige och Rumänien* av Tommy Lennartsson. Den kommer att kunna laddas ner från kurshemsidan. Skriv ut och läs! Vi förväntar oss att alla har läst dessa innan kursens start för att vi ska kunna starta diskussionerna på en gemensam bas. Ta även med den på resan!

Läs även broschyren *The way of hay* av Ana Maria Iuga. Den ger en kortfattad och bra introduktion till slätter och höhantering i Maramures.

Fördjupad läsning

För den som är intresserad av att läsa på mer inför resan finns en lång frivillig litteraturlista att välja ur med blandade ingångar och varierande omfattning.

Andra förberedelser

I en bilaga finns en lista på ÅGP-arter som vi påträffat vid tidigare resor i dessa områden eller som på andra sätt kan vara relevanta att diskutera under kursen. Du som jobbar med ÅGP- läs gärna på lite extra om arter som är relevanta för ditt område så får vi bättre underlag för diskussioner kring hävd! I den frivilliga listan över frivillig fördjupningsläsning finns också länkar listor över kärlväxtarter och insekter som Svenska Botaniska föreningen sammanställde från sin resa i dessa områden juni 2009.

I fält varvar vi korta dragningar med diskussioner och utforskande på egen hand. Vi förväntar oss ett aktivt deltagande från er i diskussionerna. När ni bidrar med era olika kunskapsfält och erfarenheter blir kursen allra bäst!

Har du frågor som kvarstår när du läst igenom all information, skicka dem till Anna Dahlström så fort som möjligt, så att vi ser var det finns anledning att skicka ut kompletterande info.

Än en gång varmt välkommen till sommarens Fältkurs till Rumänien! Vi ser fram emot att få träffa er alla snart.

Varma hälsningar

Anna, Tommy, Mora & Ana Maria

